

ŽENY KOH-I-NOORU (DNES SLAVIA ČB) - TENKRÁT V ANGLII

Dokážete si představit, že by se dnes nějaký český ženský fotbalový tým mohl utkat s týmem z anglické Women's Super League? Nebo dokonce ho porazit? Přesně to se ale na konci šedesátých let stalo.

Novodobá historie anglického ženského fotbalu se začala psát v červenci 1969 v pobřežním městečku Deal. Právě tam se totiž po konci dnes už legendárního fotbalového turnaje sešli zástupci 47 ženských fotbalových týmů a rozhodli o založení ženské fotbalové asociace WFA. Deal Ladies Football Tournament se v tom roce mohl poprvé pochlubit označením mezinárodní, když organizátoři pozvali na turnaj jeden rakouský tým a dvě ženské jedenáctky z Československa. Pokud tipujete, že to byly Slavia a Sparta, jste úplně vedle...

Naši zemi tehdy v kolébce fotbalu reprezentovaly družstva Koh-i-noor České Budějovice a Lokomotiva Praha. Bylo to vůbec poprvé, co nějaký náš ženský fotbalový tým odehrál zápas v Anglii. Letenky byly drahé, proto oba týmy cestovaly na ostrovy vlakem. A jak vzpomíná tehdejší manažer Lokomotivy a pozdější slavný sportovní komentátor Jaroslav Suchánek, cesta to byla víc než náročná. Následující den v sobotu přivítali oba československé týmy na radnici starosta Dealu a ministr zdravotnictví Ennals, jehož přítomnost odrážela skutečnost, že výtěžek z turnaje byl již tradičně věnován na kampaň Britského impéria proti rakovině. Vedoucí týmu Koh-i-noor Petr Brejžek vzpomínal: „V uvítacích projevech oba představitelé neopomněli zdůraznit spojenectví Čechoslováků a Britů, zpečetěné prolitou krví za druhé světové války. Ministr David Ennals byl i osobním přítelem Jana Masaryka. Byli jsme pozváni do starostovy pracovny na povinný drink.“ Na odpolední trénink se přišli podívat snad všichni členové rodin, u kterých byly fotbalistky během turnaje ubytovány.

V neděli se už konala finálová část turnaje, do které se kvalifikovalo osm nejlepších ženských týmů z celé Anglie, které byly převážně firemní jako třeba Kays nebo BP. Některé celky byly ženskými protějšky slavných mužských partnerů – Tottenham Hotspur nebo Manchester City. Startovaly i Modré krásy z Birminghamu, Nomádi z Nottinghamu, Hvězdy z Lutonu, Rebelky ze Swindonu a dokonce i Novicky ze Southamptonu. Pro Lokomotivu skončila účast v turnaji hned po prvním zápase, když Pražanky nestačily na Fodens Ladies FC, se kterým prohrály 0:4. Jihočeškám se vedlo lépe. V prvním utkání vyhrály nad Ipswich Town 1:0 brankou Pavelcové, utkání přihlíželo 700 diváků. Koh-i-noor se tak probojoval do semifinále, kde na ně čekal skotský tým Cambuslang Hooverettes. Zápas pro sebe rozhodly Skotky dvěma slepenými góly na konci prvního poločasu. Konečný výsledek 1:2 korigovala pět minut před koncem Dvořáková. Ve finále turnaje tak proti sobě nastoupily týmy Cambuslang Hooverettes a legendárních Manchester Corinthians, které v semifinále vyřadili Fodens Ladies, přemožitelky Lokomotivy z čtvrtfinále. Mistryně Evropy z roku 1957 porazily Skotky 2:0, a obhájily tak trofej z předchozího roku. Na závěrečném ceremoniálu předal starosta Dealu oběma československým týmům výtisky českého vydání Bible kralické s podpisem britského ministra zdravotnictví. Pro fotbalistky Koh-i-nooru tím sportovní část pobytu v Anglii skončila.

Za recipročními utkáními anglického týmu v Československu stála paní Patricia Gregory, pozdější spoluzakladatelka a dlouholetá čestná tajemnice Ženské fotbalové asociace a členka Výboru ženského fotbalu UEFA. Za její přínos rozvoji ženského fotbalu v Anglii ji král Charles III. vyznamenal Řádem britského impéria. V červnu 2025 byla Patricia Gregory uvedena do Síně slávy britského fotbalu. Když dostala v říjnu 1968 dopis od podnikatele Leona Blacka, který měl obchodní kontakty v tehdejší Československu, zda by nedokázala zorganizovat vzájemné zápasy týmů z obou zemí, neváhala ani minutu. Aby se tak ale mohlo stát, musela nejprve sehnat finanční prostředky na pobyt anglického týmu v Československu, náklady na cestu si musela každá anglická fotbalistka zčásti hradit sama, zbytek uhradila Jihovýchodní anglická ženská liga z peněz, které se jí podařilo získat Patricia se také ujala organizace nominace hráček z jednotlivých klubů Jihovýchodní anglické ženské ligy. Trenérem výběru byl jmenován Harry Batt, který později vedl výběry Anglie na mistrovství Evropy v Itálii 1969 a mistrovství světa v Itálii 1970 a Mexiku 1971. Listopadového Eura se zúčastnilo i pět hráček výběru: Mary Blake, Tina Oliver, Sue Tugate, Chris Salmon a Valerie Cheshire, která hrála i na obou mistrovství světa v letech 1970 a 1971. První zápas v Československu odehrál výběr Jihovýchodní anglické ženské ligy v sobotu 19. července 1969 navečer na stadionu Karla Aksamita v Holešovicích. Domácí Lokomotiva Praha zvítězila 2:0. V sobotu po utkání následovala večerní recepce v pivovaru a v neděli prohlídka pamětihodností hlavního města. Po obědě se anglické fotbalistky vypravily do Týna nad Vltavou, kde sehrály další utkání, tentokrát s týmem Koh-i-noor České Budějovice. Ani tentokrát Angličanky neuspěly, když prohrály 3:4. Po bohatém pondělním společenském programu, ve kterém nemohla chybět ani návštěva pivovaru Budvar, odcestovala anglická výprava v úterý 22. července ještě k utkání v Ostravě. Své turné po Československu zakončily Angličanky utkáním až pod Tatrami, s Lokomotivou Markušovce. A stejně jako ve třech předchozích zápasech, ani tentokrát nedokázaly vyhrát. Cestou zpět se Výběr Jihovýchodní anglické ženské ligy opět zastavil v Praze, kde se kromě nákupů suvenýrů setkal v Podolí s olympijskou vítězkou ve skocích do vody Milenou Duchkovou. Na samotný závěr návštěvy zašly anglické fotbalistky na pivo k Flekům.

„Byla to vyčerpávající cesta? Rozhodně. Stálo to za to? Rozhodně.“ Těmito slovy končí Patricia Gregory kapitolu věnovanou svým zážitkům z vůbec prvních utkání československých a anglických fotbalistek, ve kterých se těm našim nevedlo vůbec špatně. Od té doby se toho ale hodně změnilo. Dohnat současnou Anglii na sportovní úrovni je pro náš ženský fotbal úkol z říše nesplnitelných snů. Mnohem jednodušší by bylo se Anglii přiblížit v tom, jak si dokáže vážit těch, které kdysi stály u samých začátků ženského fotbalu.